

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 05 kwietnia 2016 r.

NK-3.4131.71.2016.AS

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, poz. 1045, poz. 1890)

stwierdzam nieważność

załącznika Nr 1 do uchwały Nr XII/91/2016 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu Ochrony Środowiska na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019 – 2020” i w sprawie zatwierdzenia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska za lata 2010 – 2014” w zakresie wyrazów „Wojewoda Zachodniopomorski” zamieszczonego w tabeli 33 pt. „Harmonogram realizacji zadań w ramach Programu Ochrony Środowiska” w kolumnie drugiej pt. „Jednostki realizujące”

- strona 78, wiersze piąty i szósty od góry,
- strona 86, wiersze piąty, szósty i siódmy od góry.

Uzasadnienie

W dniu 26 lutego 2016 r. Rada Miejska w Moryniu podjęła uchwałę Nr XII/91/2016 w sprawie zatwierdzenia „Programu Ochrony Środowiska na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019 – 2020” i w sprawie zatwierdzenia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska za lata 2010 – 2014”. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 7 marca 2016 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowią m.in. art. 18 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska¹, który wskazują, iż gminne programy ochrony środowiska są uchwalane przez radę gminy. W tym też kontekście nie budzi wątpliwości uprawnienie Rady Miejskiej w Moryniu do podjęcia uchwały w powyższym przedmiocie. Istotne jest jednak, iż każde prawotwórcze działanie organu jednostki samorządu terytorialnego musi odbywać się z poszanowaniem norm zawartych w aktach wyższego rzędu, w tym, nie może ono naruszać kompetencji innych organów, np. poprzez kreowanie nowych obowiązków.

W załączniku Nr 1 do badanego aktu Rada Miejska w Moryniu zamieściła „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń na lata 2015 - 2018 z perspektywą na lata 2019 - 2020”, w którym, m.in. przedstawiono w formie tabelarycznej harmonogram realizacji zadań

¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.).

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4, 70 – 502 Szczecin
tel. 91 4303-315, 91 4342-413, fax 91 4330-250,
e-mail: wojewoda@szczecin.uw.gov.pl
Informacja dla Obywatela
tel. 222-500-115 lub 222-500-109
www.obywatel.gov.pl

w ramach tego programu (tabela 33 pt. „Harmonogram realizacji zadań Programu Ochrony Środowiska”). Działania w ramach tego programu pogrupowano w obszary interwencji, w każdym z nich zaś wyszczególniono cele, a te z kolei podzielono na konkretne zadania, wskazując jednocześnie podmioty właściwe do ich realizacji. Postanowiono w tym zakresie, że Wojewoda Zachodniopomorski jest odpowiedzialny za wykonanie zadań uwzględnionych w następujących obszarach interwencji i celach, wymienionych odpowiednio na stronie 78 i 86 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń na lata 2015 - 2018:

1) II. Obszar interwencji: KLIMAT AKUSTYCZNY

CEL: ZMNIEJSZENIE UCIAŹLIWOŚCI AKUSTYCZNEJ DLA TERENÓW ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

ZADANIA KOORDYNOWANE:

1. Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne;
2. Ograniczenie hałasu pochodzącego z działalności gospodarczej i przemysłowej.

Wskazania wymaga, że w myśl art. 119 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, tworzy się programy ochrony środowiska przed hałasem, których celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego. Stosownie zaś do treści ust. 2 cyt. regulacji dla terenów aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy programy uchwała rada powiatu, a dla terenów poza aglomeracjami oraz na terenach obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, programy określa w drodze uchwały sejmik województwa.

Z przywołanych unormowań nie wynika więc właściwość wojewody w zakresie realizacji ww. zadań. Co prawda, w poprzednio obowiązującym stanie prawnym powyższe programy tworzył wojewoda w drodze zarządzenia, jednak w związku z wejściem w życie przepisów ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej², z dniem 1 stycznia 2008 r. kompetencje wojewody z zakresu ochrony przed hałasem przejął sejmik województwa.

2) IX. Obszar interwencji: ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

ZADANIA KOORDYNOWANE:

1. Tworzenie rezerwatów, parków krajobrazowych oraz obszarów chronionego krajobrazu;
2. Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000;
3. Ochrona obiektów chronionych oraz obszarów cennych przyrodniczo.

W powyższych zadaniach Programu Ochrony Środowiska w Gminie Moryń na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 – 2020 również niewłaściwie ujęto Wojewodę Zachodniopomorskiego jako jednostkę realizującą.

Odnosząc się do pierwszego zadania dotyczącego rezerwatów, parków krajobrazowych oraz obszarów chronionego krajobrazu podkreślić trzeba, że wojewoda nie uczestniczy na żadnym etapie postępowań w zakresie tworzenia, zmiany bądź likwidacji przedmiotowych obiektów objętych ochroną, zaś podmioty właściwe w tych kwestiach zostały wymienione

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. Nr 175, poz. 1462 z późn. zm.).

w ustawie o ochronie przyrody³. I tak, organem właściwym do uznania obszarów za rezerwat przyrody - zgodnie z art. 13 ust. 3 ww. ustawy - jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, który wydaje w tym celu zarządzenie, będące aktem prawa miejscowego. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może także, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, zwiększyć obszar rezerwatu przyrody, zmienić cele ochrony, a w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, dla których rezerwat został powołany - zmniejszyć obszar rezerwatu przyrody albo go zlikwidować.

Z kolei, w myśl art. 16 ust. 3 tego aktu kompetencję do utworzenia parku krajobrazowego lub powiększenia jego obszaru posiada sejmik województwa, przy czym projekt jego uchwały w sprawie utworzenia, zmiany granic lub likwidacji parku krajobrazowego wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Natomiast stosownie do art. 23 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, w której określa się jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wynikające z potrzeb jego ochrony. Również sejmik województwa może zlikwidować lub zmniejszyć obszar chronionego krajobrazu, ale wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Projekty uchwał sejmiku województwa w powyższych sprawach wymagają uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Ustosunkowując się do drugiego zadania koordynowanego wymienionego w obrębie celu dotyczącego ochrony różnorodności biologicznej zauważyć należy, że z dniem 15 listopada 2008 r., w związku z wejściem w życie przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁴, utworzone zostały regionalne dyrekcje ochrony środowiska, które przejęły dotychczasowe kompetencje wojewodów z zakresu ochrony środowiska i przyrody, w tym koordynację nad siecią obszarów Natura 2000. Obecnie, zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody to Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje projekt listy obszarów Natura 2000, zasięgając opinii właściwych miejscowo rad gmin.

Z kolei, na podstawie art. 27a ust. 1 i 2 ww. ustawy do wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiany jego granic albo likwidacji upoważniony jest minister właściwy do spraw środowiska, który powyższych czynności dokonuje w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: rolnictwa, rozwoju wsi, rybołówstwa i gospodarki wodnej. Minister właściwy do spraw środowiska, wydając rozporządzenie w tej kwestii, kieruje się stanem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz koniecznością zachowania szczególnie cennych lub zagrożonych składników różnorodności biologicznej. Natomiast nadzór nad obszarem Natura 2000 lub proponowanym

³ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013, poz. 1235 z późn. zm.)

obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej sprawuje właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor urzędu morskiego. W cytowanych przepisach odnoszących się do obszarów Natura 2000 brak jest takich, które wskazywałyby na kompetencje wojewody w tej sferze.

Wojewoda nie uczestniczy także w ochronie obiektów chronionych oraz obszarów cennych przyrodniczo. Mocą art. 21 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie⁵ wojewoda przekazał zadania z zakresu ochrony przyrody dotyczące ustanawiania obiektów i obszarów cennych przyrodniczo samorządom gminnym. Do kompetencji organu stanowiącego gminy, zgodnie z art. 44 ust. 1-3 ustawy o ochronie przyrody, należy też ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, jak również zniesienie ww. form ochrony przyrody. Istotne jest przy tym, że projekty takich uchwał wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, nie zaś z wojewodą.

Mając na uwadze powyższe, a mianowicie fakt obciążenia wojewody w kwestionowanych postanowieniach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 – 2020 obowiązkami, które nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach prawa, co stanowi naruszenie przywołanych wyżej unormowań, koniecznym i w pełni uzasadnionym jest stwierdzenie nieważności załącznika Nr 1 do uchwały Nr XII/91/2016 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu Ochrony Środowiska na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019 – 2020” i w sprawie zatwierdzenia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska za lata 2010 – 2014” w zakresie wyrazów „Wojewoda Zachodniopomorski” zamieszczonych w tabeli 33 w kolumnie drugiej pt. „Jednostki realizujące” na stronie 78 w wierszu piątym i szóstym od góry oraz na stronie 86 w wierszu piątym, szóstym i siódmym od góry.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę (w 2 egzemplarzach) wnosi się za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

WOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Piotr Jania

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Moryniu,
- 2) a/a.

⁵ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie⁵ (Dz. U. Nr 92, poz. 753).